

BILAGA 3. SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER

Mellersta götalands jordägarförbund anser att grön infrastruktur bör kopplas tydligare till levande landsbygd och de näringar som skapar detta, och att åtgärder bör vara inriktade på att främja livskraftigt jord-, skog- och vattenbruk. Vidare ser förbundet en risk för äganderättsinskränkningar och anser att handlingsplanen behöver ett ställningstagande för att förhindra detta. Handlingsplanen ses som en plan för hur verksamhet ska anpassas i olika geografiska områden och man menar att ett sådant behov behöver vara mycket tydligt motiverat och även proportionerligt mot ingreppet och begränsningen. Man påtalar också behovet av en incitamentsstruktur för att skapa ytterligare hänsyn och frivilliga avsättningar.

Mellersta götalands jordägarförbund önskar ett tydliggörande av handlingsplanen juridiska status liksom en plan för hur dialogen med enskilda markägare ska ske. Man är kritiska mot att Länsstyrelsen vill ge offentlig tillgång till underlag som ger information som rör privata fastigheter.

Behovet av att kunna reglera vatten, både som näringsverksamhet och för att kunna hantera torka och översvämning, lyfts fram. Dessutom påtalar att det betande viltets nyttor inte framgår tillräckligt i planen. Inte heller rovdjurens påverkan på möjligheten att bedriva lantbruk med betesdjur anses vara tillräckligt belyst.

Region Kronoberg uttrycker en önskan om att kopplingen till den Småländska skogsstrategin förtydligas. Man ser det också som viktigt att samordna arbetet med grön infrastruktur med den ”integrerade landskapskaraktärsanalys” som kommer att genomföras inom Region Kronobergs projekt för kommunal samplanering.

Lantbrukarnas riksförbund anser att den grundläggande tanken med grön Infrastruktur - att väga in naturens behov när man planerar stad och land inte belysts tillräckligt i handlingsplanen men att någon särskild handlingsplan för dessa frågor inte heller behövs på den Småländska landsbygden eftersom brukandet av jord och skog är en förutsättning för arternas möjlighet att sprida sig naturligt på landsbygden i länet. Däremot bör planen rikta sig till högexploaterade områden som till exempel kring och i städer och planering av nya bostads och industriområden. Vidare önskar LRF ett tydligare helhetsperspektiv från Länsstyrelsens sida där handlingsplanen kopplar tydligare till t.ex. livsmedelsstrategi, skogsstrategi och klimatmål.

Viltets påverkan på förutsättningarna för ett funktionellt landskap saknas i handlingsplanen, liksom frågan om hur rovdjursetableringar påverkar brukande och biologisk mångfald. Även en diskussion om och åtgärder för att jord- och skogsbrukets produktion ska utvecklas positivt, tillsammans med naturvärden, saknas.

Slutligen påpekar LRF att det fortsatta arbetet med grön infrastruktur inte får innebära några ytterligare tvingande åtgärder för markägaren.

Alvesta kommun befarar att handlingsplanen för grön infrastruktur kommer att försvåra planeringsprocessen genom att t.ex. ytterligare utredningskrav ställs på kommunerna. Man menar därför att det är viktigt med förtydliganden rörande hur utpekanden i

handlingsplanen kommer att användas och tolkas i förhållande till andra markanvändningsintressen. Vidare menar kommunen att planen bör vara mer genomförandeenriktad och fokusera på hur grön infrastruktur ska tas tillvara, skyddas och utvecklas. Kommunen ser också att materialet skulle behöva vara mer platsspecifikt och hänvisar till skriften Kronobergs natur som i hög grad används av kommunen och som man önskar se en uppdatering av.

Växjö kommun är positiva till en aktörsövergripande dialog för ett helhetsgrepp om landskapets bevarande och utveckling och anser att staten behöver ta ett samordningsansvar, men också satsa mer på naturvård och att arbeta för effektivare stöd till lantbruket.

Vidare lyfter kommunen fram de möjligheter man har att som markägare och fysisk planerare bidra i arbetet med att bromsa in förlusten av biologisk mångfald, bevara välfungerande ekosystem och effektiva ekosystemtjänster.

För att verkligen kunna ta del av kunskapsunderlaget och sprida det lyfter kommunen fram vikten av att den karttjänst som planeras blir enkel att använda och lätt tillgänglig att använda i egna datasystem för de som behöver.

Sveaskog ser positivt på arbetet med grön infrastruktur och framhåller att man redan idag arbetar med att skapa sammanhang över större områden, bl. a. genom frivilliga avsättningar och generell hänsyn. Man menar dock att det är bra att det tas ett större grepp så att alla olika markägare kan bli involverade och samverka för att åstadkomma största möjliga naturvårdsnytta.

Sveaskog menar vidare att det krävs att materialet är lättillgängligt och finns i en form som fungerar på olika digitala plattformar. Det krävs också en informationsinsats för att sprida kunskapen om materialet inom skogsbruket.

När det gäller begreppet ”värdetrakt” anser Sveaskog att det är ett begrepp som man skall vara försiktig med eftersom det är besvärligt ur ett kommunikationsperspektiv då det finns många olika tolkningar av vad det innebär.

Slutligen lyfter man fram synpunkten att det behövs en samsyn och enhetlighet i definitioner, åtgärder och mål mellan olika län när det gäller arbetet med grön infrastruktur. Man menar att detta är nödvändigt för att kunna ha ett enhetligt arbetssätt när man är verksam i många län.

Södra skogsägarna framför synpunkten att den gröna infrastrukturen ska bygga på markägarnas och brukarnas delaktighet, drivkrafter och engagemang för att värna och utveckla livsmiljöer i skogs- och odlingslandskapet och att detaljstyrning ska undvikas till varje pris. En övergripande planering ska ske i nära dialog med markägarna och deras organisationer. Enskilda markägare ska inte behöva skydda mer mark mot sin vilja för att tillgodose en grön handlingsplan. Däremot bör skogsägarnas frivilliga insatser beaktas när man ser på arters spridning i landskapet. Bland sådana insatser nämns generell hänsyn i skogsbruket genom arbetet med målbilder, frivilliga avsättningar, kantzoner vid vattendrag och lågproduktiva marker. Den gröna skogsbruksplanen lyfts fram som skogsägarnas i

särklass viktigaste redskap för att utveckla både skogsproduktion och naturmiljöer och bör därför ges större tyngd när insatser för grön infrastruktur diskuteras.

Södra anser också att begreppet värdetrakter måste förklaras och användas utan att det definieras som en skyddsform eller dylikt och att allt kartmaterial måste kommuniceras med markägare innan publicering.

Vidare menar södra att frågan om skog och vilt i balans är en av Smålands ojämförligt viktigaste frågor för att säkerställa artdiversitet, biologisk mångfald och spridningskorridorer och att den ingången saknas i förslaget till handlingsplan.

Skogsstyrelsen ser att underlag som beskriver den gröna infrastrukturen kan vara ett väldigt viktigt verktyg i verksamheten och lyfter också fram att landskapsperspektivet funnits i organisationen under lång tid. Dock menar man att landskapets komplexitet gör att mer material behövs för att få den fullständiga bilden och att de ekologiska sammanhangen också måste ställas mot andra intressen, t.ex. grå infrastruktur, totalförvar, kulturmiljövärden m.m.

Skogsstyrelsen menar vidare att handlingsplanen blivit mer tematiskt inskränkt än vad man förväntade sig när uppdraget gavs. Helhetsperspektivet med fokus på samverkan kring samhällsnytta har bytts mot ett alltför ensidigt fokus på naturvård.

I det fortsatta arbetet bör Länsstyrelsen fokusera på kartorna och deras användarvänlighet och begriplighet. Varje karta bör presenteras tillsammans med beskrivning av underlaget och hur det är hanterat, och hur det kan användas. Även aspekter som handlar om skogsproduktion och ekosystemtjänster knutna främst till skog och vatten kan utvecklas. Man lyfter även klimatförändringarna och viltproblematiken som områden som behöver utvecklas i handlingsplanen.

Skogsstyrelsen vänder sig mot att det används olika definitioner på värdetrakter. Man framhåller viken av att betona att värdetraktsbegreppet inte innebär att man lägger en död hand över områdets markanvändning. Det är ett redskap för de som påverkar markanvändningen att välja vardagshänsynen (utifrån målbilder, certifieringens krav m fl.)

Slutligen påtalar Skogsstyrelsen den stora vikten av att förankra, fortsätta dialogprocessen och ta fram arbetssätt som stärker samverkan och utbyte av kunskap och erfarenhet. Att samordna alla aktörer, från enskilda markägare, företag och föreningar till organisationer och myndigheter över olika sektorsgränser är en mycket svår uppgift som kräver tid och resurser, men som dock har potential att förändra svensk markanvändningsplanering.